

KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI: BİST KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİNDE İŞLEM GÖREN FİRMALARIN WEB SİTELERİNİN İNCELENMESİ¹

Arş. Gör. Seda KARAGÖZ ZEREN²

ÖZET

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından belirlenen kurumsal yönetim ilkelerine uyum çerçevesi gereği kamuoyu çıkarlarının gözetilmesi amacıyla halka açık Borsa İstanbul Şirketlerinin “Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporlarını” ve bu kapsamda “etik kodlarını”, “etik ilkelerini” şirketlerin web siteleri aracılığı ile söz konusu bilgilere erişimin sağlanabileceği şekilde yayınlama zorunlulukları bulunmaktadır. 3 Ocak 2014 tarihinde yayınlanan 28871 sayılı Resmi Gazete' de yürürlüğe girmiş olan SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Madde 3.5.1’de bu durum “Şirketin faaliyetleri kurumsal İnternet sitesi vasıtasıyla kamuya açıklanan etik kuralları çerçevesinde yürütülür.” şeklinde ifade edilmektedir.

Bu çalışmanın amacını Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksinde (BIST XKURY) işleme giren firmaların kurumsal yönetim ilkelerine uyum süreci kapsamında web sitelerinin incelenmesi oluşturmaktadır. Bu çalışma kapsamında BİST XKURY’ de yer alan firmaların kurumsal yönetim ilkelerine uyum sürecinin değerlendirilebilmesi amacıyla firmaların mevcut web sitelerinin incelenerek şeffaflık ve etik ilkeler dahilinde kullanıcılara ulaşımının tespit edilmesi ve firmalarına değer yaratmalarının incelenmesi hedeflenmektedir. Araştırmanın yöntemini BIST XKURY endeksinde yer alan 50 adet firmanın web sitelerinin ve “Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporları’nın” tek tek incelenmesi ve “etik kod, etik ilkeler, etik hat, kurumsal yönetim” anahtar kelimeleri dahilinde içerik analizi kapsamında değerlendirilmesi ve durum tespitinin yapılması oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Yönetim, BIST XKURY, Etik, Etik Kod, Web Siteler
Jel Kod: M40

¹ Bu çalışma 27-30 Nisan 2017 tarihinde düzenlenen “III. International Multidisciplinary Congress of Eurasia” Barselona/İspanya’da sözel bildiri olarak sunulmuş ve özet bildiri kitabında yayınlanmış bildirinin genişletilmiş halidir.

² Trakya Üniversitesi, İşletme Bölümü, karagozseda@hotmail.com

CORPORATE GOVERNANCE PRACTICES: INVESTIGATION OF THE WEBSITES OF THE COMPANIES PROCESSED IN THE BİST CORPORATE GOVERNANCE INDEX

ABSTRACT

In accordance with the corporate governance principles determined by the Capital Markets Board (CMB), the publicly traded companies of the Istanbul Stock Exchange are required to comply with the Corporate Governance Principles Compliance Reports in the interest of public interest and in this context, the companies “*ethical codes*” and “*ethical principles*” have to publish in such a way that they can reach them. In section 3.5.1 of the CMB Corporate Governance Principles, published in the Official Gazette dated January 3, 2014, and numbered 28871, this situation is stated as “*The activities of the Company are carried out within the framework of the ethical rules announced to the public via the corporate website*”.

The purpose of this study is the review of the web sites within the scope of compliance with the corporate governance principles of companies that are traded in the BİST Corporate Management Index (BİST XKURY). Within the scope of this study, it is aimed to examine the existing web sites of firms in order to evaluate the compliance period of the companies in BİST XKURY with corporate governance principles and to determine the access to users and create value for their companies within the frame of transparency and ethical principles. Evaluation of the research method within the scope of content analysis within the scope of “*Ethics Code, Ethical Principles, Ethical Lines, Corporate Governance*” keywords analysis and determination of the status of the websites of 50 company and BİST XKURY index and “*Corporate Governance Principles Compliance Reports*”.

Key words: Corporate Governance, BİST XKURY, Ethics, Ethics Code, Web Sites

Jel Code: M40

GİRİŞ

Kurumsal yönetim kavramı dar ve geniş açıdan ele alındığında şu tanımlar karşımıza çıkmaktadır; dar açıdan kurumsal yönetim şirket yöneticileri ile tüm hissedarlar ve paydaşlar arasındaki ilişkileri regüle eden kurallar olarak tanımlanırken (Aktan, 2006:2), geniş açıdan ele alındığında ise OECD kurumsal yönetim komitesine göre kurumsal yönetim (corporate governance), şirketin hissedarları, yönetimi ve tüm çıkar sahipleri arasındaki ilişkileri kapsar. Kurumsal yönetim, geniş bir ekonomik çerçeve içerisinde makroekonomik politikalardan ürün ve faktör piyasalarında firmaların rekabet düzeyine kadar ele alınan bir dizi unsurdan oluşmaktadır. Bu açıdan kurumsal yönetim çerçevesi yasal ve düzenleyici faktörlerden oluşmaktadır (OECD, 2004:9).

TÜSİAD Kurumsal Yönetim Çalışma Grubu tarafından hazırlanan raporda, pek çok tanımı yapılabilecek olan kurumsal yönetim (corporate governance) kavramı geniş ve dar anlamda incelendiğinde, en geniş anlamda insanların amaçlara ulaşma hedefiyle oluşturdukları herhangi bir kurumun yönetiminin düzenlenmesidir. Dar kapsamda ise, bir kurumun etkin çalışarak topluma değer sağlamasına, insani sermaye ve mali sermayeyi arttırmasına, uzun vadede ise ortaklarına ekonomik değer yaratması ve tüm paydaşlarına değer katmasını sağlayan her açıdan kod, kanun ve uygulamalardan oluşmaktadır (TÜSİAD, 2002:9).

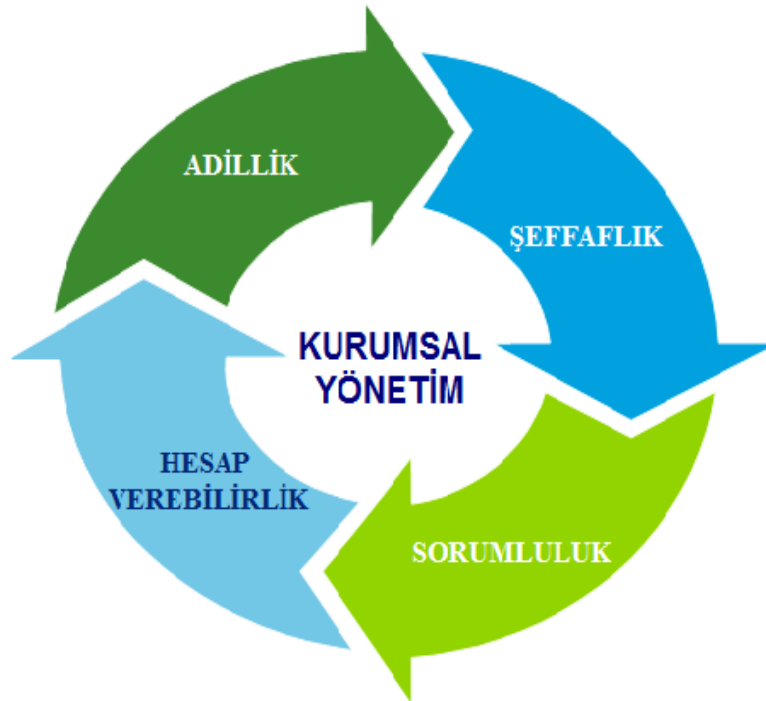
Kurumsal Yönetim kavramı Dünya Bankası tarafından hazırlanan Kurumsal Yönetim El Kitabı'nda ise TÜSİAD çalışma grubu tarafından hazırlanan rapordaki tanıma benzer bir tanım olan “bir kurumun beşeri ve mali sermayeyi çekmesine, etkin çalışmasına ve böylece ait olduğu toplumun değerlerine saygı gösterirken uzun dönemde ortaklarına ekonomik değer yaratmasına imkan tanıyan her türlü kanun, yönetmelik, kod ve uygulamaları ifade etmektedir” şeklinde tanımlanmaktadır.

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği internet sitesinde yer alan tanıma göre ise kurumsal yönetim, “bir şirketin, hak sahipleri ve kamuoyunun menfaatlerine zarar vermeyecek şekilde, mali kaynakları ve insan kaynaklarını kendine çekmesini, verimli çalışmasını ve bu sayede de hissedarları için uzun dönemde ekonomik kazanç yaratarak istikrar sağlamasını mümkün kılan kanun, yönetmelik ve gönüllü özel sektör uygulamaları bileşimidir” (Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği, <http://www.tkyd.org.tr>, 01.03.2017).

Kurumsal yönetim temel ilkeleri de şu şekilde ifade edilmektedir (Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği, <http://www.tkyd.org/tr>, 01.03.2017);

- **Adillik ilkesi**, tüm hak sahiplerine şirket yöneticilerinin eşit davranmasını ifade eder. Bu ilke ışığında azınlık hissedarların ve yabancı ortaklarında dahil olduğu hissedar hakları korunmakta ve yapılan sözleşmeler uygulanmaktadır.
- **Şeffaflık ilkesi**, kamuoyu ile doğru, açık ve karşılaştırılabilir bilgi paylaşımı bu ilkeyi gerektirmektedir.
- **Hesap verebilirlik ilkesi**, tepe yönetimin tüm hissedarlara karşı hesap verebilir olması ve yönetim kurulu tarafından performansının bağımsız olarak incelenmesidir.
- **Sorumluluk ilkesi**, hissedarlara değer yaratırken aynı zamanda toplumsal değerlerinde gözetilmesi ve kanun, düzenlemelere uyumunun sağlanmasıdır.

Şekil 1’de adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk kurumsal yönetim temel ilkelerinin gösterimi ele alınmaktadır.

Şekil 1. Kurumsal Yönetim Temel İlkeleri

Kaynak: (<http://blog.stfa.com/yatirimcilar-kurumsal-yonetimi-neden-bu-kadar-onemsiyor/>, 01.03.2017)

G20/ OECD Kurumsal yönetim için sağlanması gereken ilkelere değinildiğinde (OECD, <https://www.oecd.org>, 03.01.2017);

1. Kurumsal yönetim çerçevesi, kaynakların etkili dağılımını ve adil, şeffaf piyasaların oluşumunu sağlamalıdır. Etkin denetimler ve yaptırımlar ile hukukun üstünlüğü ilkesi ile uyumlu olmalıdır.
2. Kurumsal yönetim çerçevesi, adillik ilkesi gereği tüm pay sahiplerinin haklarını korumalıdır. Tüm pay sahiplerinin haklarının ihlalinde de telafi imkanı sağlamalıdır.
3. Kurumsal yönetim çerçevesi, pay senedi piyasalarının kurumsal yönetime katkı sağlayacak şekilde işlemlerini sağlamalı ve yatırım amaçlı uygun teşvikler sunmalıdır.
4. Kurumsal yönetim çerçevesi, menfaat sahiplerinin haklarını tanımlamalı ve menfaat sahipleri arasında işbirliğinin ve finansal desteğin sağlanmasını sağlayarak şirketlerin sürdürülebilirliğine teşvik etmelidir.
5. Kurumsal yönetim çerçevesi, şirkete ilişkin önemli konularda (şirket yapısı, şirketin finansal durumu, performansı, ortaklık yapısı ve yönetimi) zamanında ve doğru, dürüst açıklamaların yapılmasını sağlamalıdır.
6. Kurumsal yönetim çerçevesi, yönetim kurulunun etkin gözetimi gerçekleştirmesine ve pay sahiplerine karşı sorumluluğunda stratejik bir rehber olmalıdır.

Kurumsal yönetim anlayışı şirketler, ülkelere ve dolaylı olarak ta topluma pek çok fayda sağlamaktadır. Şirketlere sağladığı faydalar düşünüldüğünde; düşük sermaye maliyeti yaratması, finansman imkanları ile likidite de artışın sağlanması, finansal tabloların kalitesinin artırılması, şirket performans ve değerinin artması, menfaat sahiplerinin haklarının korunması, çalışanların cezbedilmesi, yabancı sermayenin cezbedilmesi, etkin iç kontrol yapısının oluşturulması, krizlerin kolay atlatılması ve sermaye piyasalarından dışlanmanın önlenmesini sağlar. Ünelere sağladığı faydalar düşünüldüğünde; ülke imajının iyileşmesi, sermayenin yurtdışına kaçışının önlenmesi, sermaye yatırımlarının artması, ekonomi ve sermaye piyasaları gücünün artması, krizlerin daha az zararla atlatılması, kaynakların daha etkin kullanılması, refahın artması ve sürdürülebilirliğin sağlanmasıdır. Toplumla sağladığı faydalar düşünüldüğünde ise; toplumun güvenilir bilgi edinme sorununun ortadan kaldırılmasını, yönetim kurullarına tüm menfaat sahiplerine karşı hesap verme sorumluluğu yüklediğinden şirketlerin bütün bir toplum yararına faaliyet göstermesini güvence altına almayı ve makroekonomik performans arttırımı ile ekonomide istihdam olanakları kurmayı sağlamaktadır.

1. ARAŞTIRMA AMACI VE YÖNTEMİ

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından belirlenen kurumsal yönetim ilkelerine uyum çerçevesinde halka açık olan Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin, kamuoyu çıkarlarının gözetilmesi bakımından “*Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporlarını*” ve “*etik kodlarını*”, “*etik ilkelerini*” internet sayfaları aracılığıyla herkesin bilgilere ulaşabileceği şekilde yayımlama zorunlulukları bulunmaktadır. . 3 Ocak 2014 tarihinde yayınlanan 28871 sayılı Resmi Gazete' de yürürlüğe girmiş olan SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Madde 3.5.1'de bu durum “*Şirketin faaliyetleri kurumsal İnternet sitesi vasıtasıyla kamuya açıklanan etik kuralları çerçevesinde yürütülür.*” şeklinde ifade edilmektedir (Tanç, 2015:1).

Bu çalışmanın amacını “*Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve en az son 5 yıllık bilgilere internet sitesinde yer verilir.*” SPK Kurumsal Yönetim İlkesi gereğince BİST Kurumsal Yönetim Endeksinde (BIST XKURY) işlem gören firmaların kurumsal yönetim ilkelerine uyum kapsamında web sitelerinin incelenmesi oluşturmaktadır.

Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi incelenecek olursa bu endeksi oluşturan firmaların pazarda (Yakın İzleme Pazarı, C ve D listeleri hariç) işlem gören firmalardan oluşmaları ve kurumsal yönetim ilkelerine uyum notlarının her bir ana başlık için 10 üzerinden en az 6.5 ve tüm uyum notunun ise 10 üzerinden 7 olduğu ve bu şirketlerin fiyat-getiri performanslarının ölçülmesi amacıyla kurulduğu görülmektedir. SPK tarafından belirlenmiş olan derecelendirme kuruluşları tarafından firmaların Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum notu şirketin tüm kurumsal yönetim ilkelerine uyumuna bakılarak yapılan bir değerlendirme sonucu oluşturulmaktadır. Bu endeks 31.08.2017 tarihinde 48.082,17tl değeri ile hesaplanmaya başlamıştır (<http://www.borsaistanbul.com>, 01.03.2017).

Bu çalışma kapsamında BİST XKURY’ de yer alan firmaların kurumsal yönetim ilkelerine uyum sürecinin değerlendirilebilmesi amacıyla firmaların mevcut web sitelerinin incelenerek şeffaflık ve etik ilkeler dahilinde kullanıcılara ulaşımının tespit edilmesi ve firmalarına değer yaratmalarının incelenmesi hedeflenmektedir. Araştırmanın yöntemini BIST XKURY endeksinde yer alan 49 adet firmanın web sitelerinin ve “*Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporları’ nın*” tek tek incelenmesi ve “*etik kod, etik ilkeler, etik hat, kurumsal yönetim*” anahtar kelimeleri dahilinde içerik analizi kapsamında değerlendirilmesi ve durum tespitinin yapılması oluşturmaktadır.

1.1. Araştırma Bulguları

Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksinde işlem gören 49 şirket çalışmaya dahil edilmiş ve internet siteleri ile kurumsal yönetim ilkeleri uyum raporları incelenmiştir. İncelenen şirketler ile ilgili olarak araştırma sonuçları irdelendiğinde şirketlerin “*etik kuralları*” ve “*kurumsal yönetim ilkeleri uyum raporları*” analizleri Tablo 1’de elde edilen veriler ile sayı ve % olarak ifade edilmektedir.

Tablo 1: Şirketlerin Etik Kuralları ve Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporlarının Sayısal Analizleri

Şirketlerin Etik Kuralları ve Kurumsal Yönetim İlkeleri İle İlgili Ölçekleri	BİST XKURY Şirket Sayısı	Analiz Kapsamındaki Şirket Sayısı	%
“Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu” web sitesinde mevcut ve ulaşılabilen Şirket	49	44	89,80
“Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu” web sitesinde mevcut fakat ulaşılabilen Şirket	49	1	2,04
“Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu” olup “Etik Kurallar” ile İlgili Açıklama Olan Şirket	İ	43	87,76
“Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu” olmayıp “Etik Kurallar” ile İlgili Açıklama Olan Şirket	49	1	2,04
Web sitesinde “etik kuralları” yayınlanmış şirket	49	43	87,76
Web Sitesinde “etik kod” adı altında ayrı bilgi verilen şirket	49	3	6,12
Web Sitesinde “etik hat” bulunan şirket	49	1	2,04
Web sitesinde “kurumsal yönetim ilkeleri” ana sayfadan ulaşılabilen şirket	49	39	79,59
“Kurumsal yönetim ilkelerini” görmek için link ya da arama motoru ile başka siteye yönlendiren şirket	49	10	20,41
Web sitesi aktif olan şirket	49	49	100

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporuna web sitesinde ulaşılabilen şirket sayısı 44 iken uyum raporu mevcut fakat ulaşılamayan şirket sayısı 1 ve Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu mevcut olmayan şirket sayısının 4 olduğu görülmektedir. Bu bağlamda faaliyet gösteren 49 şirketten yaklaşık %90'ının Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum raporu mevcut ve açıkça ulaşılabilmektedir. Aynı şekilde 49 firmadan 43 tanesi etik kurallara internet sitelerinde yer verirken 5 firma etik kurallar ile ilgili bilgilerine yer vermemiş ve 1 firma da Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum raporu olmamasına rağmen etik kurallarını yayınlamıştır. Etik kuralları internet sitesinde yayınlanan firma oranı yaklaşık %88'dir.

Şirketlerin etik kurallarının yanı sıra etik kod adı altında yayınladıkları bilgilerin mevcut olduğu firma sayısı ise 3 iken etik hat bulunan 1 adet firma olduğu görülmektedir. "Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum raporu", "etik kuralları", "etik kodları" ve "etik hattan" her birini bünyesinde bulunduran tek şirket Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş.'dir. Aynı şekilde Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum raporu bulunup etik kuralları, etik kodları ve etik hattı web sitesinde açıkça bulunamayan tek şirket ise Aygaz A.Ş.'dir. İncelenen şirketlerin %100'ünün aktif web siteleri bulunuyorken, Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum raporu web siteleri ana sayfalarında bulunan şirket oranı yaklaşık %80 iken %20'sinin ise Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum raporunun görülebilmesi amacıyla link ya da arama motoru ile başka siteye yönlendirdiği görülmektedir. Tablo 2'de etik kural-değerlerini yayınlayan şirketlerin etik kural-değerleri gösterilmektedir.

Tablo 2: Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporlarının Bulunduğu Bölüm ve İncelenen Şirketlerin Etik Kuralları-Değerleri

Sıra No	Şirket Adı	Kurumsal Yönetim Bilgilerinin Web Sitesinde Bulunduğu Bölüm	Yayımlanan Etik Kuralları
1	Akiş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.-AKSGY*	Yatırımcı İlişkileri	
2	Akmerkez Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. - AKMGY	Yatırımcı Köşesi	Güven ve eşitlik, dürüstlük, sorumluluk, gizlilik, çıkar çatışmasında tarafsızlık, yasalara ve düzenlemelere uyum, defterler ve kayıtların tutulması
3	Aksa Akrilik Kimya Sanayi A.Ş.-AKSA	Yatırımcı İlişkileri	Sorumluluk, dürüstlük, güven ve eşitlik, gizlilik, yasalara uyum
4	Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.-ALBRK*	Yatırımcı İlişkileri	
5	Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi- ANSGR	Yatırımcı İlişkileri	Yasalara tam uyum, dürüstlük, ayrımcılıktan uzak durma, açık anlaşılır bilgi, müşteri çıkarları, şeffaflık, ekonomik kalkınmaya katkı, çalışan sadakatini arttırma, haksız rekabetten kaçınma, insan haklarına saygı, sosyal ve kültürel etkinliklere destek, kara para ile mücadele
6	Anadolu Efes Biracılık	Yatırımcı	İnsan haklarına saygı, ayrımcılık ve

	ve Malt Sanayii A.Ş.- AEFES	İlişkileri	tacizle mücadele, çevre sorumluluğu, sorumlu pazarlama, işçi sağlığı ve iş güvenliği, bilinçli tüketim, ticari ve mali kayıtlar, şirket varlıklarının korunması, sosyal medya gizliliği, gizli bilgilerin sızdırılmaması, içeriden öğrenenlerin ticaretinin engellenmesi, çıkar çatışmasında tarafsızlık, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele, siyasi oluşumlara katkı, iş ortaklarıyla uyum, rekabet kurallarına uyum,
7	Arçelik A.Ş. -ARCLK	Yatırımcı İlişkileri	Şirket ile çalışan ilişkileri, şirket dışı ilişkiler, çalışanların uyması gereken etik davranış kuralları, işçi sağlığı ve iş güvenliği anlayışı, etik davranış kuralları uygulama, ihlallerin bildirim yükümlülüğü, etik davranış kurulu, disiplin uygulaması prensipleri
8	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.- ASELS	Yatırımcı İlişkileri	Dürüstlük ve doğruluk, alçakgönüllülük, saygı, tutarlılık ve açıklık, müşteri ihtiyaçlarına önem verme, verimlilik, kurum aidiyeti ve kurumsallık ruhu, esnek düşünebilme ve davranabilme, çevreye duyarlılık, iş sağlığı ve güvenliliği
9	Aygaz A.Ş.-AYGAZ*	Yatırımcı İlişkileri	
10	Coca-Cola İçecek A.Ş.- CCOLA	Yatırımcı İlişkileri	Doğru ve dürüst davranmak, ticari ve mali kayıtların korunması ve bu kayıtların doğru, eksiksiz ve uygun şekilde tutulması, menfaatlerin korunması ve menfaat çatışmalarından kaçınma, adil ve kanunlara uygun şekilde davranmak
11	Creditwest Faktoring A.Ş.-CRDFA*	Yatırımcı İlişkileri	
12	Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş.-DOHOL	Kurumsal Yönetim	Çıkar çatışmasında tarafsızlık, gizli bilgilerin çıkarılmaması, siyasi etkinliklere şirketi temsilen katılmama, dürüstlük, adil davranış, haksız rekabetten kaçınma, eşit fırsat, saygı, güven ve işbirliği, şeffaf, hesap verebilir, sorumlu, bilgi ticareti yasağı
13	Doğuş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.- DGGYO	Kurumsal ve Yatırımcı İlişkileri	Yatırımlardan doğabilecek risklerin en düşük seviyeye indirilmesi, şeffaflık, saydamlık, dürüstlük ve doğruluk, eşit, açık, kişi hak ve özgürlüklerine saygılı, sosyal sorumluluklarını bilen, dürüst iletişim ve sürekli gelişim
14	Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş.-DOAS	Sürdürülebilirlik ve Yatırımcı İlişkileri	Küresel, doğruluk, dürüstlük, şeffaflık, adalet, eşitlik, haklara saygı, bağımsızlık ve çeşitlilik
15	Enka İnşaat ve Sanayi	Hakkımızda	Çalışanlarına adil davranma, kalite ve iş

	A.Ş.-ENKAI	Bölümü ve Yatırımcı ilişkileri	güvenliğine bağlılık, uygun finansal kontrolleri ve şeffaflığı sağlama, çıkar çatışmalarını önleme ve çözme, küresel iş yapma, şirket varlığını koruma, üçüncü şahıs bilgilerini etik ve sorumlu bir şekilde kullanma
16	Ereğli Demir Çelik Fabrikaları T.A.Ş.-EREGL	Kurumsal	Dürüstlük, çıkar çatışmalarından kaçınma, ticari sırların korunması ve gizlilik, sorumluluklar
17	Garanti Faktoring A.Ş.-GARFA	Yatırımcı İlişkisi	Güvenilirlik, verimlilik, kurumsallık, saygı, hesap verebilir, açıklayıcı, dürüst, eşit, şeffaf, adil, güven verici, yol gösterici, çevreye ve yapılan işe karşı saygı, her türlü yasa ve düzenlemeleri faaliyetlerinde esas alma
18	Garanti Yatırım Ortaklığı A.Ş.-GRNYO	Yatırımcı İlişkileri - Kurumsal	Dürüst, şeffaf, yasa ve düzenlemelere uyan, sektörün sosyal etkilerine saygı, profesyonel, sorumlu
19	Global Yatırım Holding A.Ş.-GLYHO	Yatırımcı İlişkileri	Tüm yasa ve yönetmeliklere uyan, çalışanlarına değer veren, doğru açık ve eksiksiz bilgi veren, adil ve eşit, şeffaf, kurumsal sorumluluklarını bilen, sürekliliği sağlayan, çıkar çatışmalarını önleme ve çözme
20	Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.-HURGZ	Kurumsal Yönetim	Çıkar çatışmasında tarafsızlık, gizli bilgilerin çıkarılmaması, siyasi etkinliklere şirketi temsilen katılmama, dürüstlük, adil davranış, haksız rekabetten kaçınma, eşit fırsat, saygı, güven ve işbirliği, şeffaf, hesap verebilir, sorumlu, bilgi ticareti yasağı
21	İhlas Ev Aletleri İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.-IHEVA	Kurumsal Yönetim	Dürüst, güvenilir, etik ve ahlaki değerlere özen gösteren, adalet, güvenilirlik, sosyal sorumluluk bilinci ile hareket eden, özenli, özverili, gizlilik ilkelerine bağlı olan, yasalara, mesleki ilkelere ve mevzuatlara uyan, saygılı, ölçülü
22	İhlas Holding A.Ş.-IHLAS	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim Uygulamaları	Dürüst, güvenilir, etik ve ahlaki değerlere özen gösteren, adalet, güvenilirlik, sosyal sorumluluk bilinci ile hareket eden, özenli, özverili, gizlilik ilkelerine bağlı olan, yasalara, mesleki ilkelere ve mevzuatlara uyan, saygılı, ölçülü
23	İş Finansal Kiralama A.Ş.-ISFIN	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim	Dürüstlük, tarafsızlık, güvenilirlik, şeffaflık, toplumsal yararın gözetilmesi ve çevreye saygı, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ile mücadele, içeriden öğrenenlerin ticareti

24	İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.-ISGYO	Yatırımcı İlişkileri - Kurumsal Yönetim	Hissedarlara karşı hesap verebilir, açık, güvenilir, saydamlık, doğruluk, dürüstlük, kişi hak ve özgürlüklerine saygılı, dürüst ve adil rekabet, çalışanlarına karşı duyarlı, profesyonelce dürüst-eşit ilişkiler
25	İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.-ISMEN	Bizi tanıyın- Yatırımcı İlişkileri- Kurumsal Yönetim	Bağımsızlık, dürüstlük ve adillik, mesleki özen ve titizlik, saydamlık, kaynakları etkin kullanma, rekabet ve toplumsal yararı gözetme, kara paranın aklanması ile mücadele, sürekli gelişim, sır saklama, etik düşünme
26	İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.-IZOCM	Yatırımcı İlişkileri	Kanunlara, çalışanların haklarına, kişilere ve çevreye saygı, işçi sağlığı ve güvenliği, mesleki sorumluluk, doğruluk, dürüstlük, dayanışma
27	Logo Yazılım Sanayi ve Ticaret A.Ş.-LOGO	Yatırımcılar için- Kurumsal Yönetim	Dürüstlük, gizlilik, çıkar çatışması, sorumluluk, yasalara ve mevzuata uyum, müşterilere, çalışanlara, hissedarlara, tedarikçilere ve iş ortaklarına, rakiplere, çevreye ve topluma karşı sorumluluklar, önyargısız, adil, profesyonel, güvenli, eşit, şeffaf, hesap verebilir, sürdürülebilir, duyarlı
28	Migros Ticaret A.Ş.-MGROS	Yatırımcı İlişkileri	Şirketin çalışanlarına karşı, çalışanların şirkete karşı, şirketin şirketlere karşı, şirketin topluma karşı, çalışanların çalışanlara karşı sorumlulukları
29	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.-OTKAR	Yatırımcı İlişkileri	Dürüstlük, hukuka saygı, uygun çalışma ortamı ve çalışanlara saygı, bilgiyi elde etme, kullanma ve koruma, çevreye karşı sosyal sorumlu
30	Park Elektrik Üretim Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.-PRKME	Kurumsal Yönetim	Yasalara, yönetmeliklere kurallara uyum, adil, sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı, eşit, açık, anlaşılır, doğru bilgi, şeffaflık, kurumsal yönetim ilkelerine uyum, süreklilik, çıkar çatışmalarına engel olma, içeriden öğrenenlerin ticaretine engel olma, toplumsal yarar ve çevreye saygı, dürüst, güvenilir, sorumlu
31	Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.-PGSUS	Kurumsal Yönetim	Dürüstlük, adalet, saygı, güvenilirlik, açık, samimi, işbirlikçi, sorumluluk sahibi
32	Pınar Entegre Et ve Un Sanayi A.Ş.-PETUN	Yatırımcı İlişkileri - Kurumsal Yönetim	Sosyal, politik ve kültürel değerlere saygı, yasalara, iş etiği kurallarına uygun ve şeffaf, dürüstlüğe, açık iletişime ve adaletli yönetime önem veren, etik, sorumlu, kişilik haklarına saygılı, kaynakları verimli kullanma, çıkar çatışmalarından kaçınma, yasa ve rekabet kurallarına uyum, müşteri memnuniyetine

			önem, tüketiciye karşı dürüst ve duyarlı, gizlilik, toplumsal yarar ve çevreye saygı, topluma aykırı olmayan yaşam tarzı benimseme
33	Pınar Su Sanayi ve Ticaret A.Ş.-PINSU	Yatırımcı İlişkileri - Kurumsal Yönetim	Güvenli bir iş ortamı, ayrımcılığa izin vermeme, kişilik haklarına saygı gösterme, şirket kaynaklarının verimli kullanılması, çıkar çatışmalarından kaçınma, yasalara ve rekabet koşullarına uyum, müşteri memnuniyetine önem verme, duyarlı ve dürüst, gizlilik, şirket bilgi ve kaynaklarının doğru hazırlanması, toplumsal yarar ve çevreye saygı, çalışanların sosyal hayatlarında toplum kurallarına aykırı düşmeyecek yaşantıları
34	Pınar Süt Mamülleri Sanayi A.Ş.-PNSUT	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim	Güvenli bir iş ortamı, ayrımcılığa izin vermeme, kişilik haklarına saygı gösterme, şirket kaynaklarının verimli kullanılması, çıkar çatışmalarından kaçınma, yasalara ve rekabet koşullarına uyum, müşteri memnuniyetine önem verme, duyarlı ve dürüst, gizlilik, şirket bilgi ve kaynaklarının doğru hazırlanması, toplumsal yarar ve çevreye saygı, çalışanların sosyal hayatlarında toplum kurallarına aykırı düşmeyecek yaşantıları
35	Şekerbank T.A.Ş.-SKBNK	Kurumsal Yönetim - Yatırımcı İlişkileri	Açık iletişim, sürekli gelişim, müşteri odaklılık ve yerel davranabilme, sonuç odaklılık, kurum aidiyeti
36	Tav Havalimanları Holding A.Ş.-TAVHL	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim	Çıkar çatışmalarının önlenmesi, görevde özen sorumluluğu, işyeri ilke ve kurallarına uyma sorumluluğu, davranış ve ilişkilerde özen gösterme sorumluluğu, gizlilik ve sır saklama sorumluluğu, kuruluş menfaatlerini gözetme sorumluluğu, başka işte çalışma yasağı, kişisel bilgi ve değişiklikleri bildirme sorumluluğu
37	Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.-TOASO	Yatırımcı İlişkileri - Sürdürülebilirlik	Çalışan davranış kuralları, iç ve dış paydaşlarla ilişkilerde geçerli kurallar, çıkar çatışmalarının önlenmesine yönelik kurallar, iş sağlığı ve güvenliği ilkeleri, siyasi faaliyet yasağı, yolsuzluk, suistimal ve rüşvetin önlenmesi, ayrımcılığın önlenmesi, insan haklarının korunması
38	Turcas Petrol A.Ş.-TRCAS	Yatırımcı İlişkileri - Sürdürülebilirlik	Gizlilik ve ticari sırların korunması, eşitlik, anlaşılabilirlik, içerden öğrenenlerin ticaretinin engellenmesi,

			çıkar çatışmalarından kaçınma, kişisel menfaatlerden kaçınma, ulusal ve uluslararası yasa ve mevzuatlara uyum, belgelerin muhasebe ilkelerine göre tutulması, müşteri memnuniyetine önem verme, çalışanların haklarını gözetme, çalışanlara uygun çalışma ortamı sunma, çalışanlara yurtiçi ve yurtdışı eğitim hizmeti sunma, kurum kültürü ve bilincinin oluşmasını sağlama, hesap verebilir ve sorumlu bir davranış benimseme, insan sağlığı, çevrenin korunması ve sürekli geliştirilmesine önem verme, kamu yararını gözetme, etik olmayan davranışlardan kaçınma
39	TÜPRAŞ- Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.- TUPRS	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim- Kariyer	Çevrenin korunması, varlık ve bilgi yönetimi, fikri mülkiyet hakkı, bilgi yönetimi, güvenlik ve kriz yönetimi, gizlilik, çıkar çatışmalarından kaçınma, kendi veya yakınları lehine işlem yapmama, temsil ve davetlere katılım, hediye alma ve verme düzenlemesi, içerden bilgi ticaretinin önlenmesi, işçi sağlığı ve iş güvenliği, siyasi faaliyet yasağı, etik davranış ve kurallarına uyma,
40	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.- PRKAB	Yatırımcı İlişkileri - Kurumsal Yönetim	Yürürlükteki kanun, kural ve yönetmeliklere saygı, çıkar çatışmalarının yönetiminde doğru, etik ve dürüst bir tutum, mali bilgilerin doğruluğu, rapor ve belgelerde tam, doğru, özenli, ivedi ve anlaşılır şeffaflık, etik kod' a riayette sorumluluk ve şeffaflık
41	Türk Telekomünikasyon A.Ş.-TTKOM	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim	Saygılı, dürüst ve güvenilir olma, şirket varlıklarını koruma, bilgi güvenliği, çıkar çatışmalarından kaçınma, şirket adına yürütülen ilişkiler, çalışanlar ile yürütülen ilişkiler, sorumluluklar
42	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.- TTRAK	Kurumsal Kimlik ve Yönetim	Çevrenin korunması, varlık ve bilgi yönetimi, fikri mülkiyet hakkı, bilgi yönetimi, güvenlik ve kriz yönetimi, gizlilik, çıkar çatışmalarından kaçınma, kendi veya yakınları lehine işlem yapmama, temsil ve davetlere katılım, hediye alma ve verme düzenlemesi, içerden bilgi ticaretinin önlenmesi, işçi sağlığı ve iş güvenliği, siyasi faaliyet yasağı, etik davranış ve kurallara uyma
43	Türkiye Garanti Bankası A.Ş.-GARAN	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim	Müşterilerimize karşı sorumluluklarımız, şeffaflık, ayrımcılık yapmama ve finansal erişim, finansal sorumluluk, birbirimize karşı sorumluluklarımız, saygı: ayrımcılığı önleme, taciz veya tehdide

			<p>karşı tolerans göstermeme, seçim, atama ve terfilerde tarafsızlık, iş sağlığı ve güvenliği, işe karşı sorumluluklarımız, hesap ve kayıtların tutulması, belgelerin saklanması, gözetim, denetim ve yönetsel birimlerle işbirliği, garanti kaynaklarının kullanımı, bilgisayar ekipmanı ve E-postaların kullanımı, fikri ve ticari hakların kullanımı, gizlilik ve veri güvenliği, harcamalar, tedarikçiler ile ilişkiler, çıkar çatışmalarının önlenmesi, garanti varlıklarının edinimi, hediye veya kişisel faydaların kabulü, menkul kıymet piyasalarındaki işlemler, adil rekabet, kişisel varlıkların yönetimi, iş dışı faaliyetler, medya ilişkileri, sosyal medya kullanımı, topluma karşı sorumluluklarımız, suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele, yaptırımlar, ambargolar ve anti-boycot kurallarına ilişkin politikalar, yolsuzlukla mücadele politikası, insan haklarına ilişkin taahhütlerimiz, çevreye ilişkin taahhütlerimiz, vergi ve sosyal güvenlik sistemlerine ilişkin yükümlülükler, topluma yatırım: sponsorluklar ve gönüllü çalışma, siyasi tarafsızlık ilkesi</p>
44	Türkiye Halk Bankası A.Ş.-HALKB	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim	<p>Müşterilerle ilişkiler, eşitlik ilkesi, müşterilerin bilgilendirilmesi, müşteri bilgilerinin gizliliği, adil rekabet, tedarikçiler ve rakiplerle ilişkiler, bilgilerin korunması ve gizliliği, bilgi ticareti yasağı, elektronik veya diğer bilgilerin gizliliği, çalışanların sorumlulukları, yöneticilerin sorumlulukları, banka varlıklarının korunması, kamu ve düzenleyici otoriteler ile ilişkiler, iş ortamında davranış ve dış görünüş, fikri ve ticari hakların kullanımı, içeriden öğrenenlerin ticareti, çıkar çatışmasının önlenmesi, kişisel finansman standartları, yazılı ve görsel medya ile sosyal medya kullanımı, iş dışı faaliyetler, promosyon ve hediye ve kişisel faydaların kabulü, sunulacak hediyeler ve diğer faydalar, çalışanlarımıza karşı sorumluluklarımız, çalışanların hakları, işe alım, atama ve unvanında yükselmeye tarafsızlık, mesai saatlerine önem, psikolojik tacizin önlenmesi, kişisel alanın korunması, işçi</p>

			sağlığı ve iş güvenliği, yolsuzlukla mücadele politikası
45	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.-TSKB	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim	Dürüstlük, tarafsızlık, güvenilirlik, saydamlık, toplumsal yararın gözetilmesi ve çevreye saygı, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele, bilgi suistimalinin engellenmesi
46	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.-SISE*	Yatırımcı İlişkileri Kurumsal kimlik yönetim	- ve
47	Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.-VESTL	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim	Mevzuata uyum, gizlilik ve ticari sırların korunması, kurumsal yönetim ilkelerine uyum, çalışanlara karşı sorumluluklar, paydaşlara karşı sorumluluklar, müşterilerle ilişkiler, rakiplerle ilişkiler, çıkar çatışmalarının önlenmesi, sosyal ve toplumsal sorumluluk ve çevre
48	Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.-YKBNK	Yatırımcı İlişkileri -Kurumsal Yönetim	Gizlilik, kayıtların doğruluğu ve hesap işlemleri, sermaye piyasası faaliyetleri ve türev işlemler, içerden öğrenenlerin ticaretinin engellenmesi, suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanının önlenmesi, işyerinde saygı ve iş yaşamı, işyeri güvenliği ve sağlığı, sorumluluklar
49	Yazıcılar Holding A.Ş.-YAZIC	Kurumsal Yönetim	Güvenilir, etkin iletişim, şeffaflık, vefa, doğaya ve çevreye saygı, liderlik ve girişimciliğe sevk, gelişmeye yatırım yapma, takım çalışması ve dayanışmaya önem verme, kalite ve mükemmeli hedefleme, insana yatırım yapma, fırsat eşitliği sunma, iş barışı, toplumsal sorumluluk ve çağdaşlık sunma, topluma karşı sorumluluklar, paydaşlara karşı sorumluluklar, çalışanlara karşı sorumluluklar, çalışanların kuruma karşı sorumlulukları
* ile gösterilen firmaların web sitelerinde etik kurallarına ulaşamamaktadır.			

SONUÇ

Yapılan incelemeler sonucu elde edilen bulgulara göre şirketlerin etik kurallarında birbirine benzer standartların yer aldığı görülmektedir. Örneğin, şirketlerde dürüstlük, güvenilirlik, hesap verebilirlik, gizlilik, eşitlik ve sorumluluklar genel olarak var olan etik kurallardır. Bunlara ek olarak şirketlerin birbirinden farklı olarak ele aldıkları etik değerlerinin de bulunması işletmelerin uluslararası düzeyde faaliyet göstermeleri açısından ve ülkenin gelişimine dolaylı olarak ta katkı sağlayacağı açısından önem kazanmaktadır.

Etik değerleri profesyonel bir şekilde ve açıkça hazırlanan şirketlerden hem içerik hem kapsam ve ifade hem de şekil açısından Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş., Pınar A.Ş.'leri, Turcas Petrol A.Ş., Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş., Türkiye Garanti Bankası A.Ş. Ve Yazıcılar Holding A.Ş. örnek olarak verilebilmektedir.

Çalışma kapsamı olarak Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksinde işlem gören firmaların ele alındığı göz önünde bulundurularak bu incelemenin diğer endekslerde yer alan ve tüm şirketler için başarılı bir kurumsal yönetim uygulamalarının elde edilmesi açısından dikkate değer olduğu düşünülmektedir. Şirket etik kurallarına göre yürütülen işletmelerde başarılı bir etik kültürün varlığından söz edilebilmektedir. Bu kapsamda Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum raporlarını ve etik kurallarını güncel şekilde tüm çıkar çevrelerine sunan işletmelerin diğer işletmelere örnek olması beklenmektedir.

KAYNAKÇA

AKTAN, C. C., Kurumsal Şirket Yönetimi, (Cilt 4). Ankara: SPK Yayınları, 2006.

OECD., Kurumsal Yönetim İlkeleri. İstanbul: TÜSİAD Yayınları, 2004.

TANÇ, Ş. G., “Kurumsal Yönetim Uygulamaları Kapsamında Etik Kurallar: Borsa İstanbul’da Faaliyet Gösteren Şirketler Üzerinde Bir Araştırma”, Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies, 1-16, 2015.

TÜSİAD, Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu: Yönetim Kurulunun Yapısı ve İşleyişi, İstanbul, Tepebaşı: TÜSİAD, 2002.

OECD (03.01.2017) tarihinde <https://www.oecd.org/daf/ca/Corporate-Governance-Principles-TUR.pdf> adresinden alındı.

TÜRKİYE KURUMSAL YÖNETİM DERNEĞİ, <http://www.tkyd.org.tr>. (01.03.2017). <http://www.tkyd.org.tr/sss-kurumsal-yonetim-nedir.html> adresinden alındı

TÜRKİYE KURUMSAL YÖNETİM DERNEĞİ, <http://www.tkyd.org.tr>. (01.03.2017). <http://www.tkyd.org.tr/sss-kurumsal-yonetim-ilkeleri-nedir.html> adresinden alındı

<http://blog.stfa.com/yatirimcilar-kurumsal-yonetimi-neden-bu-kadar-onemsiyor/>. (01.03.2017).

<http://www.borsaistanbul.com>. (01.03.2017). <http://www.borsaistanbul.com/endeksler/bist-pay-endeksleri/kurumsal-yonetim-endeksi> adresinden alındı.